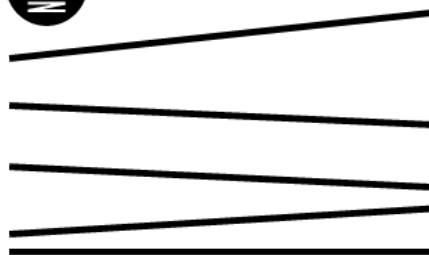

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Munch, A.

Titel | Title:

Fjeldsøen : Eventyr-Drama i fire Akter.

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Kjøbenhavn : G. E. C. Gad, 1875

Fysiske størrelse | Physical extent:

73 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

A. Munch.
Fjeldsøen.

1875.

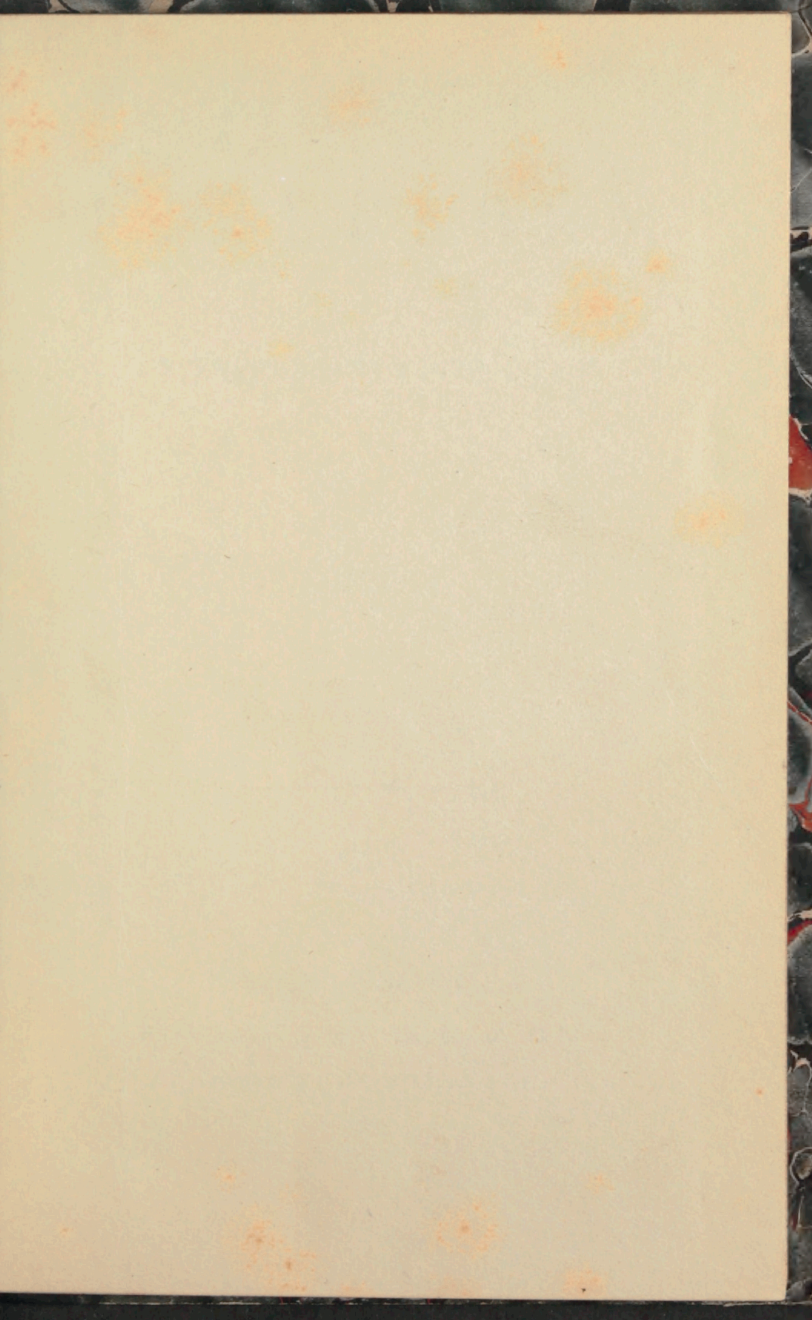
55.-168.

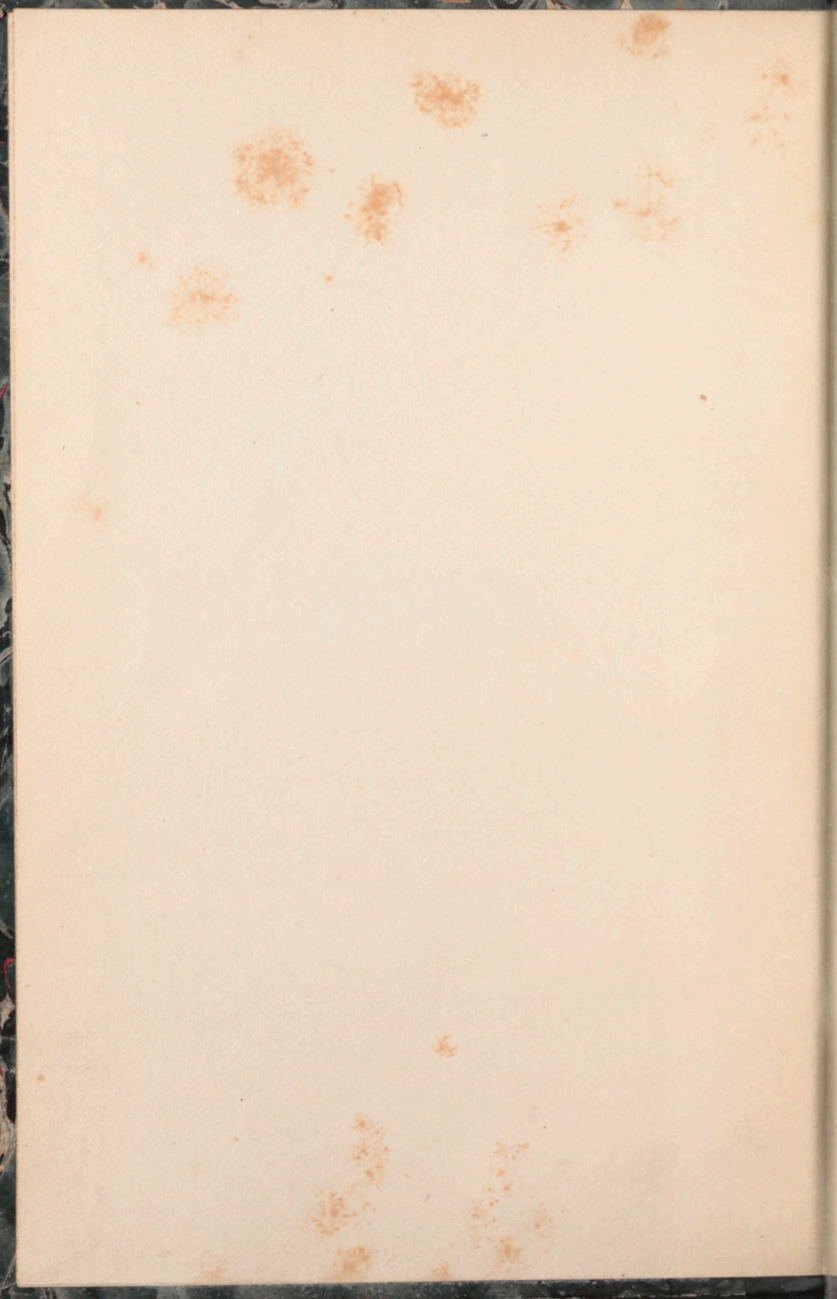
DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130020102080

F J E L D S Ø E N.

EVENTYR-DRAMA I FIRE AKTER

AF

A. MUNCH.

KJØBENHAVN.

FORLAGT AF G. E. C. GAD.

TRYKT HOS J. JØRGENSEN & CO.

1875.

Personer:

Thord Bonde, rig Høvding i Hjarthdal i Thelemarken.

Helga, hans Datter.

Gunhild, hendes Amme.

Ulf Sigurdssøn, Jarle-Søn fra Oplandene.

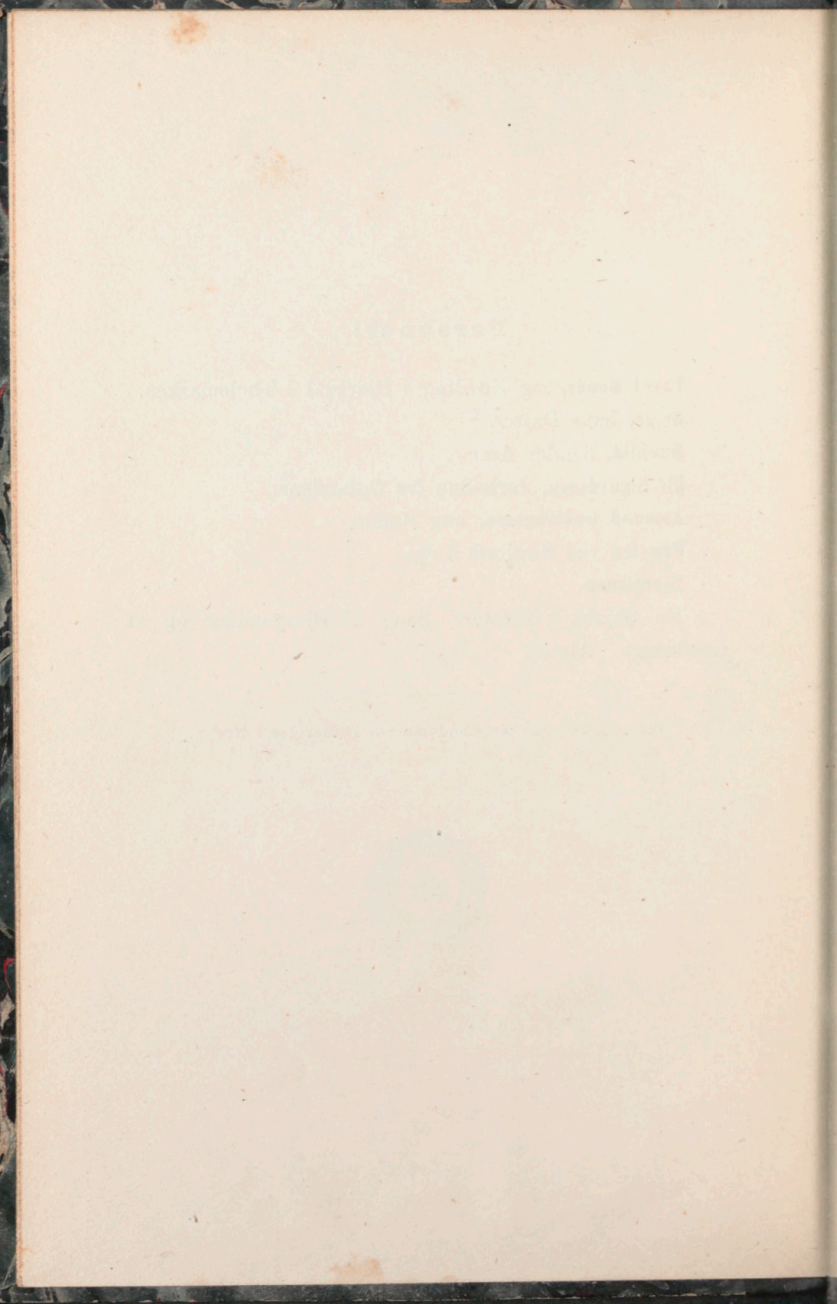
Asmund Gudlaugssøn, ung Bonde.

Præsten ved Silgjord Kirke.

Bjergfruen.

En Skjald. Gæster. Sang af Bjergaander og af
Kordrenge. Almue.

Tiden kort efter Kristendommens Indførelse i Norge.

Første Akt.

Første Scene.

Bjælkestue hos Thord Bonde. **Thord**, en anseelig gammel Skikkelse i Thelemarkisk Bondedragt, med hvidt Haar og Skjæg, kommer ind fra Høire, støttet paa sin Stridsøxe, og møder **Ulf** Jarle-Søn, der netop kommer ud fra Helgas Fruerstue tilvenstre. Ulf er prægtigt klædt, i Skarlagenskappe og med gyldne Ringe.

Thord.

Naa, Ulf Jarle-Søn, du kommer fra min Datter. Hvad tykkes dig? —

Ulf.

Vel var det Syn den lange Reise fra Op-landene værd.

Thord.

Det troer jeg nok. Hun er fager, min Helga, fager som væneste Blomst i Dalen. Og ikke kommer hun tomhændet til Den, hun rækker sin Haand. Hun er den rige Thord Bondes eneste Arving.

Ulf.

Guldsmykket kan ikke forhøie, men vel pryde Edelstenens Værd. Du har ikke flere Børn, Thord — ingen Sønner?

Thord.

Nei, Thor — hvad jeg vilde sige — Krist bedre det. Ingen Søn. Det er jo netop min eneste Sorg. Alt Godt har Guderne, eller som de nu kalde det, Himlen skjænket mig, kun ingen Søn, der kunde fortsætte min Æt, bevare min Magt og mine Eiendomme samlet, og føre mit Sværd og min Stridsøxe, naar de falde af mine gamle Hænder. I umindelige Tider har mine Forfædre siddet som Høvdinger her i Hjartdal, af Navn kun Bønder, men i Gjerningen jævngode med Jarler og Konger. Jeg har haft tre Hustruer, men ingen bragte mig nogen Søn, trods alle mine Bønner og Offringer, først til de gamle Guder, saa til den hvide Krist, som nu siden Hellig Olafs Tid har vundet Seier her i Landet. Engang troede jeg at den nye Gud vilde hjælpe mig, da jeg havde skjænket Jordegods til hans nysbyggede Kirke i Silgjord, og min tredie Hustru blev med Barn. I min Glæde lovede jeg da, at hvis det blev en Søn, vilde jeg lade bygge en Kirke her i Hjartdal, paa min Hovedgaards Grund. Min Hustru fødte en Datter og døde. Derfor er der heller ingen Kirke her i Hjartdal, og saalænge jeg lever, bliver der ingen. Krist har narret mig, som Thor og Odin gjorde det før. Jeg troer nu kun paa min egen Styrke og paa hvad jeg seer for mine Øine.

Ulf.

Men du skylder dog Hellig Olafs Gud stor

Tak, eftersom han har skjænket dig den fagre Datter, som i al sin Skjønhed og Ynde vel kan opveie mange haarde eg stridbare Sønner.

Thord.

Strid er Liv, Fred og Stilhed er Død. Tro dog ei at min Helga ikke er mig kjær. Hun er mine Øines Lyst, min Alderdoms eneste Glæde. Men hun er saa kjær og blød, at jeg ikke kjender min egen Styrke igjen i hende og ofte frygter for, at denne fine Blomst skal sønderbrydes i mine haarde Næver. Jeg duer ikke til at være en Kvindes Paapasser. Hvor svært det end falder mig, maa jeg derfor nu give hende bort fra mit Hus til en Mand, der er hende værdig og kan tage varsomt paa hende.

Ulf.

Og tør jeg haabe at du i mig har fundet denne Mand? Du veed, i hvilken Hensigt jeg, med min Fader Jarlens Samtykke, er kommet herhid?

Thord.

Vel veed jeg det, og hvad mere er, jeg og din Fader Jarlen ere forud blevne enige om denne Sag og have fastsat Vilkaarene os imellem. Du er af stille og fredelig Natur, som hun; du er af høi Byrd og efter din Fader tager du engang Jarlesædet. Det kunde synes underligt, at jeg, som sætter min Ære i at kaldes ret og slet Bonde, dog tager Hensyn til Saadant. Men Tingen er at jeg blandt vore Bønder her i

Thelemarken ikke finder Nogen, der er min Lige-
mand i Magt og Rigdom. Havde jeg havt en
Søn, skulde han aldrig faaet Lov til at kalde
sig andet end Bonde; men min Svigersøn vil jeg
helst skal forhøie min Slægt med Jarlenavnet,
da hans Søn dog ikke kommer til at bære mit.

Ulf.

Altsaa tør jeg slutte, at den Sag nu er af-
gjort, det vil sige, om skjøn Helga selv ikke har
Noget derimod.

Thord.

Og det veed du ikke? Har du da ikke talt
med hende, ikke selv meldt dig som hendes
Beiler?

Ulf.

Jo vel har jeg det. Men jeg kunde ikke
blive klog paa hendes Svar. Hun bad om Be-
tænkningstid, sagde, du havde lovet hende at
hun selv maatte vælge blandt sine Beilere den,
hun ønskede til Husbond.

Thord.

Det har jeg ogsaa. Mange af vore Dales
gjæveste og rigeste Bønder have begjæret hendes
Haand, men da jeg ikke fandt Nogen af dem
hende og mig værdig og dog ikke vilde støde
Nogen for Hovedet med en ligefrem Bortvisning,
saa har jeg henskudt Afgjørelsen til Helgas eget
Valg. Paa den Maade kunde Ingen føle sig for-
nærmet af mig. Saaledes har jeg vundet Tid
til den Rette kom. Idag har jeg forberedt et

stort Gjæstebud, hvortil alle Beilerne ere indbudne. Da skal Brudgomsvalget gaae for sig.

Ulf.

Dette tykkes mig dog et farligt Spil. Sæt, hun vælger den Urette?

Thord.

Aa, det har ingen Nød. Hun har hidtil ikke foretrukket Nogen, og hun veed nu hvem jeg vil hun skal vælge. Jeg har sagt hende det imorges. Min Villie er hendes Lov, aldrig endnu har hun modsat sig mine Bud. Og jeg vil nu, det skal have Udseende af at hun frit vælger sin Brudgom. Jeg har lovet hendes Beilere det, og Thord Bonde gaaer ikke fra sit Ord. I Virkeligheden handler hun jo ogsaa efter sin egen Hu, naar hun vælger dig, Ulf Jarle-Søn. Du er jo en prægtig ung Mand og bringer hende til høie Kaar, det kan en Kvinde ikke staae imod.

Ulf,

Denne Maade at afgjøre Sagen paa huer mig dog slet ikke. Hænder der Noget mig imod, er jeg bange for min Fader Jarlen da vil blive din dødelige Fjende.

Thord.

Nu vel, saa lad ham det. Thord Bonde frygter ingen Jarl. Men frygter du selv, Ulf, skjøndt jeg staaer dig inde for at Alt vil gaae efter dit og Jarlens Ønske, saa træd tilbage endnu itide. Det skal skee som jeg har bestemt. Thord Bonde gaaer ikke fra sit Ord.

Ulf.

Saa faaer jeg vel finde mig deri, thi jeg tilstaaer, at min Hu nu stærkt er vendt til din Datter. Men ogsaa jeg har dit Ord — jeg stoler derpaa.

Thord.

Det kan du trygt. Min Datter skal fuldføre det. Snart skal hun række dig sin Haand i Alles Paasyn. Saa drikke vi ikveld Eders Fæstens-Øl, og om kort bliver der saa et Bryllup her paa Gaarden, hvorom der nok skal høres og spørges vidt over Bygd og Land.

Ulf.

Du er saa tillidsfuld, Thord Bonde, at jeg fatter Mod igjen.

Thord.

Saa følg mig da nu til Gildehallen, hvor Alting er beredt. Det er paa Tide — jeg hører Støi og Hestetrampen ude paa Tunet — de Fremmede begynde at komme.

(De gaae begge ud tilhøre.)

Anden Scene.

Gunhild kommer først ind fra Venstre, fulgt af **Helga**, der er fuldt smykket til Festen.

Gunhild (seer sig om.)

Kom kun ind, Helga. Her er Ingen. Din Fader og Ulf ere allerede gaaet ned i Gildehallen.

Helga.

Ak, Gunhild, er den forfærdelige Stund saa nær?

Gunhild.

Ja, Thord tager vist alt imod sine Gjæster i Hallen. Men du skal jo først siden derind, naar din Fader har forberedt Sagen, saa du har endnu en kort Tid til at samle dig i, og overtænke Alt. Vær nu fornuftig, Barnet mit, og prøv ikke paa at handle mod din Faders Villie. Det er da heller ikke saa stor en Ulykke, skulde En mene, at faae en prægtig og fin Jarle-Søn til Brudgom. Ikke fordi, du kunde saamen gjerne være en Kongesøn værd, saa deilig seer du ud i din Høitidsdragt. Først her kan jeg rigtig see hvor ypperligt den klæder dig, der var saa mørkt inde i Kammeret. Disse Baand i dine Fletninger maa dog ordnes lidt bedre. Saaledes. Brudekronen paa de udslagne Haar vil dog klæde dig endnu smukkere. Naa, den kommer da vel snart.

Helga.

Gunhild, hvor kan du dog tale saa, du som alene veed hvad der forestaaer, og Hvo der eier mit Hjerte. Du har dog sendt ham mit Bud? — Har han fulgt det?

Gunhild.

Jeg har seet ham nede paa Tunet mellem de andre Bønder, som ere strømmede til Gildet. Der vil ikke blive lagt Mærke til ham mellem

de Mange. Bedre var det, han var bleven borte. Hvad vil du ham nu? Det er dog for sent.

Helga.

Gunhild, nu maa du hjælpe mig!

Gunhild.

Ak, Barnet mit, jeg har nok allerede hjulpet dig for meget, er jeg ræd for. Disse Kvelds-Vandringer oppe ved Fjeldsøen — dem skulde jeg ikke have tilladt dig, ikke fulgt dig derop, ikke tiet dermed. Der er det, han har fundet dig, har faaet Magt over dig. Eller rettere, Bjergfruen, som boer inde i Skorvefjeldet der ved Søen, har faaet Magt over Eder begge.

Helga.

Nei, Gunhild, her driver ingen Bjergfrue, intet Troldskab sit Spil. Hvad der har draget mig til Asmund, det er den Kjærlighedens rene Magt, som fører Mand og Kvinde sammen, naar Gud har bestemt dem for hinanden.

Gunhild.

Jeg veed, hvad jeg veed. Mangen Unger-svend og Jente her fra Dalen er blevne forlokkede af Bjergfruen deroppe ved den ensomme Fjeldsø. Kjender Du ikke Visen derom:

„I Spaadomskløften ved Fjeldsø boer
Den mægtige Bjergets Frue,
Hun lokker de Unge med fagre Ord —
Vee Den, som hende faaer skue!

Hun lover ham Guld og elsket Mø
 Hvis han til Freja vil bede; —
 Men falske, som den slugende Sø,
 Er hendes Løfter om Glæde.

Hun vil ham drage i Dybet ned
 Hvor gamle Guder end dvæle,
 Der hersker der ingen Kjærlighed,
 Ei Fred for Menneskers Sjæle.

Thi raader jeg hver en Svend og Mø:
 Tro ikke de smilende Vover!
 Ro ikke over den blanke Sø
 Naar Maanen skinner derover!

Thi dragende lyder da hendes Sang,
 Da har den Magt, dig at daare;
 Og følger du Bjergets lokkende Klang,
 Du hvilte bedre paa Baare!“

Helga.

Det kan jo være fornøieligt nok at høre paa
 slige Viser, men det er kun Digt altsammen.

Gunhild.

Vær ikke saa vis paa det, mit Barn. I Folke-
 visen kan der ofte være meer Sandhed, end i
 den kløgtigste Tale. Og har vi ikke selv hørt
 Huldrens Lokken? Husker du ikke den Aften,
 vi roede med Asmund i hans Baad tæt under
 Skorvefjeldets bratte Væg — da lød der ligesom

dæmpet Sang og Strengelæg derinde fra, og da Asmund raabte ind mod Fjeldet, hvem der spillede, svaredes han kun af en høi Latter, men Intet var at see, og saa blev Alt stille. Hu, det løber mig endnu koldt ned ad Ryggen, naar jeg tænker derpaa.

Helga.

O, det har kun været Gjenlyden fra Fjeldvæggen af vore Stemmer og af Aareslagene.

Gunhild.

Ak, det var nok ikke saa vel. Den Latter varslede intet Godt. Og see, kommer nu ikke Ulykken over Eder? Hvad vil din Fader, den stolte Thord Bonde sige, om han faaer vide, at du foretrækker Asmund fra Hytten paa Skorvefjeld for den rige og høibaarne Ulf Jarlesøn? Jeg tør ikke tænke derpaa.

Helga.

Jeg knapt heller. Og dog maa det skee. Jeg har givet Asmund min Tro og vil før døe, end svigte den.

Gunhild.

Og dog har du lovet din Fader at række Ulf Jarlesøn din Haand!

Helga.

Det har jeg ikke, Gunhild. Han har befaleet mig at vælge mellem mine Beilere idag, og det har jeg tilsagt ham. Men vær forsikret om, det bliver ikke den opblæste Pyntegjæk Ulf Jarlesøn, jeg vælger.

Gunhild.

Da veed du dog, det er ham, og ham alene, din Fader mener. O Helga, Helga! — Betænk hans ustyrlige Vrede, dersom du vælger imod hans Villie, ja vælger En, som staaer saa langt under ham i Stand og Kaar!

Helga.

Asmund staaer ikke under Thord Bonde i Stand. Han er en fri Odelsbonde, som Fader selv; vel ikke saa rig og mægtig, men hvad der fattes ham i Rigdom og Gods opveies fuldeligt ved hans skønne, kraftige Skikkelse, hans ædle Sind, hans Dygtighed i alle mandige Idrætter.

Gunhild.

Jeg er ræd for, din Fader vil ikke see ham med de Øine.

Helga.

I Førstningen vel ikke. Der vil blive Kamp, men jeg haaber til Gud vi skal gaae seirrige ud af den. Og jeg har sikkret mig en Bistand, som er mægtigere end min Faders Vrede. Jeg var i Søndags i Silgjord Kirke. Der skriftede jeg for Præsten og han tilsagde mig Absolution for hvad jeg vilde gjøre. Han førte mig saa hen til Jomfru Marias Alter; jeg knælede ned for hendes Billed med inderlig Bøn — da udgik fra hendes Aasyn en stille Kraft, som fyldte mit Bryst med Fasthed og med et glad Haab.

Gunhild.

O, stol ikke derpaa, kjæreste Datter! Jom-

fru Maria er endnu saa ny her i Bygden, hun har ikke den Magt som Bjergfruen oppe ved Fjeldsøen, der har hersket her fra de gamle Guders Tid, ja der siges, hun er selv En af dem.

Helga.

Du veed ikke hvad du siger, Gunhild; det er Gudsbespottelse. De gamle falske Guder har ingen Magt mere — Krist har beseiret dem alle.

Gunhild.

Nu, det vil vise sig.

Helga.

Ja, visselig. Men Gunhild — Tiden nærmer sig til jeg skal træde frem i Hallen. Du vil dog hjælpe mig som hidtil, ikke sandt? Du er jo min kjærlige Amme, min Pleiemoder fra spædeste Barndom af — jeg har ingen anden Moder blandt Menneskene at tye til i min Nød.

Gunhild.

Jeg faaer vel, mit velsignede Barn, skjøndt jeg veed det fører os Alle i Ulykken. Men jeg kan ikke nægte dig Noget, mindst naar du beder saaledes. Hvad vil du, jeg skal gjøre?

Helga.

Gaa ned paa Tunet og opsøg Asmund. Siig ham fra mig, at hvad han end hører og seer idag, maa han ikke tvivle paa min Trofasthed. Lad ham komme ind i Gildehallen mellem de andre Gjæster, — Fader har jo idag aabnet sin Hal for Saamange, den kan rumme. Bed ham staae ved den nedre Ende af Bordet ved Ind-

gangsdøren, saa at jeg kan faae Øie paa ham naar jeg kommer. Men han maa ikke give sig tilkjende, ikke tale et Ord, før han seer, hvad jeg foretager mig, Forstaar du mig?

Gunhild.

Ak ja, kun altfor godt. Jeg har varet dig ad, mere kan jeg ikke. Jeg maa lyde dig, bød du mig end at gaa i Ilden for dig. Og det gjør jeg da endelig ogsaa, Du slemme, elskede Barn, thi din Faders Vrede er værre end den skrækkeligste Ild. Naa, vær kun rolig — Asmund skal være paa sin Plads, naar du kommer. Gud staae os Alle bi!

Helga.

Tak Moder, det vil han.

(Gunhild ud tilhøre.)

Tredie Scene.

Helga (alene).

Hør! — alt fra Gildehallen toner Sang
Og Strengelæg og mange Stemmers Lyd!
Snart staaer jeg og derinde mellem dem,
En Angstens Gjæst i Festens muntre Glæde!
Og Alles Blikke der vil hænge ved mig
Og mærke paa min mindste Rørelse!
Kan jeg udføre, hvad jeg har i Sinde?
Hver Nerve skjælver ved den blotte Tanke —
Og dog — og dog, jeg maa jo prøve det.
O, staa mig bi, Du hellige Guds Moder!

Du har jo selv godkjendt mit Valg, saa styrk
 Mig og i Kampen at fuldføre det! —

(ud til venstre.)

Fjerde Scene.

(Et Bagtæppe gaaer op. Man seer Gildehallen hos Thord Bonde. Gjestebudet er alt i fuld Gang. Rigt dækkede Borde langs Væggene, dog saa, at der midt paa Bagvæggen bliver fri Adgang til den store Indgangsdør, der staaer aaben, saa man udenfor seer en Deel af Tunet, hvor Almuesfolk af begge Køn er forsamlede og beværtet. I det Fjerne Udsigt til et Bjerglandskab. Inde i Hallen sidder **Thord Bonde** i sit Høisæde øverst mod Forgrunden ved det høire Bord, ved hans Side Ulf Jarlesøn, saa de øvrige Beilere. Ved Bordet tilvenstre sidde andre Gjæster, forrest en gammel Skjald med sin Harpe. Ved den store Indgangsdør staae endel ringere Bønder, som ikke have faaet Siddeplads, blandt dem **Asmund Gudlaugssøn**. Huskarle gaae omkring med Madfade og Ølkander, hvormed de fylde Bægere og Drikkehorn.)

Alle Gjæsterne:

Hil Thord Bonde, Hil Helga den Fagre!

Thord

(reiser sig og slaaer til Lyd. Alt bliver stille.)

Mange og hæderlige ere de Mænd, som have
 viist Thord Bondes Huus den Ære, at forlange
 hans Datter til Hustru, og vanskeligt, ja ugjærligt
 bliver Valget mellem dem for mig, som kunde
 ønske at beholde dem Alle. Men eftersom nu
 dette er umuligt, og det ikke længere kan gaae
 an at lade saa mange gode Mænd spille deres
 Tid her i unyttig Venten, saa har jeg overgivet
 den hele Sag til min Datter selv, hvem den jo
 unægtelig ogsaa nærmest vedkommer. Hun vil
 derfor nu træde herind i Hallen forat gjøre sit

Valg aabenbart. Den af Beilerne, hun i Alles
Paasyn rækker sin Haand, vil jeg uvægerligt tage
til Svigersøn og Arving.

En gammel Skjald

(synger til Harpen:)

Herlig er Hallen
Hos rige Herse,
Mundgodt og Mjød han
Mildt uddeler.
Deiligst af Alt
Dog er hans Datter.

Snart vil ung Helga
Selv frem skride
Skjøn, som Solen
Paa Sneefjeldstinder —
Stærke Mænds Hjerter
Smelte som Sneen.

Beilerne bæve
Af Elskovs Brynde.
Vælge hun vil
Den, hende er værdig:
Fagrest af Fagre
Den Bedste favner.

Femte Scene.

(En Dør aabner sig lige overfor Højsædet. **Helga** træder ind deraf, fulgt af **Gunhild** og nogle Terner, hendes Indræden ledsages af Tonerne fra ovenstaaende Sang. **Thord** stiger ned af sit

Høisæde, og gaaer sin Datter imøde. — Hun griber hans Haand og kysser den. Alle reise sig.

Thord (høit.)

Nu, min Datter, er Stunden kommen. Vælg nu blandt disse dine Beilere, som her staae for dig, Den, du ønsker til Husbond. Hvem af dem, du rækker din Haand, vil jeg saa tage til Svigersøn. (Sagte til Helga.) Du veed, hvem du har at vælge!

(Han tager Helga ved Haanden og leder hende foran Ulf Jarlesøns Plads, hvor han standser. Denne strækker allerede sin Haand hendes imøde, men den bliver svævende i Luften ugrebet. Efter en kort indre Kamp gjør Helga sin Haand løs fra Faderens og skrider alene videre ned mod Enden af Hallen. Thord og Ulf blive staaende tilbage, maalløse og ubevægelige af Overraskelse og Harm. Alle de andre Beilere og Gjæster staae ligeledes stille, betagne af aandeløs Forventning. Helga standser ikke før hun naaer Indgangsdøren, der træder Asmund hende imøde — og hun rækker ham sin Haand med de sagte og bævende, men dog formedelst den almindelige Taushed og Spænding over den hele Sal hørlige Ord:)

Helga.

Denne er min Fæstemand for Gud og Mennesker!

Asmund (omsluttende hende.)

Min Brud, min Helga!

Helga

(synker halv bevidstløs til hans Bryst. Nu er Fortryllelsen brudt, Alle tale i Munden paa hinanden, Haanlatter høres af Gjæsterne.)

Beilerne.

Den usle Tigger! Thord, har du narret os? — Hævn, Hævn!

Thord.

Bort fra min Datter, du Søn af en Træl!

(Med disse Ord farer han med hævet Stridsøxe ind paa Asmund, der er sunket i Knæ, med sin afmægtige Bruds Hoved lænet til sit Bryst, hendes Hænder er i hans, og han bøier sig over hende med saa udelukkende Ømhed, at han ikke hører Larmen omkring sig, før Thord er lige ved ham, river Helga ud af Asmunds Arme og tager hende i sine egne. Asmund farer op og vil med Vaaben mod Den, der har frarevet ham hans Brud, men da han seer Thord, standser han med Udraab:)

Asmund.

Hendes Fader!

Thord

(med sin Datter i Armene.)

Helga! Helga — hvor kunde du gjøre mig dette? — Hun svarer ikke — hun er bleg og livløs — ha! — mit Barn, mit Barn! — Kvinder! hendes Kvinder hid! —

(Gunhild og Ternerne ile til.)

Hjælper hende! — Er hun død, min Helga, død! —

(Han lægger hende ned paa en Bænk. Kvinderne omringe hende.)

Gunhild.

Nei, Herre — hun er ikkun daanet. Hun vil snart komme til sig selv igjen. Men forskræk hende ikke saa — din Vrede kan dræbe hende. See, nu slaaer hun Øjnene op.

Thord.

Det var da vel. Men Alt dette er hendes egen Skyld — hun og I skal siden staae mig til Regnskab.

(til Asmund:)

Og nu til dig, god Karl — nu er Raden til dig. Før jeg lader dig pidske ud af Gaarden, som det en Træl fortjener, saa bekjend hvem du er, og med hvilke Trolddomskunster du har forlokket mit stakkels Barn.

Asmund

(med beskeden Værdighed:)

Jeg hedder Asmund Gudlaugssøn fra Silgjord, en fri Odelsbonde som Du, Thord, og ikke en Træl, men din Ligemand. Hvad de Kunster angaaer, hvormed jeg skal have vundet Helga, din Datter, da er det kun dem, hvormed en Mand altid vinder en Kvinde, og i Kraft af dem staaer jeg nu her som skøn Helgas udvalgte Brudgom og forlanger at maatte føre hende hjem til Mit.

Thord (haanligt.)

Nei, vil man bare see! Og hvor er da den Huusmandsstue, du kalder din, og til hvilken du vil føre Thord Bondes Datter?

Asmund.

Min Fædrenegaard ligger paa Skrænten af Skorvefjeld, den er ikke stor, og dens Jordsmon er haardt, men den er fri og ubehæftet. Foruden denne min Arvelod har jeg blot disse mine to Arme, mit Sværd og min Bue — men med dem kommer en uforsagt Mand langt i disse urolige Tider.

Thord.

Og saa længe skal altsaa min Datter bie og sukke, til Fjeldbonden Asmund har vundet sig et Jarledømme med sine to bare Hænder?

Asmund.

Den har ikke nødig at lade bie paa sig, som allerede har vundet. Og din Datter har jeg vundet, Thord. Du har selv for nogle Øieblikke

siden i alle Disses Paahør erklæret, at du vilde tage Den til Svigersøn, hvem din Datter rakte Haanden. Nu er dette skeet med mig, som I Alle have seet, følgerig er Asmund Gudlaugssøn nu din Maag, Thord Bonde!

Helga

(der imidlertid er kommet til Kræfter_igjen, træder nu frem, støttet paa Gunhild.)

Saa er det, min Fader. Du har tilladt mig at vælge, og jeg har valgt efter mit Hjertes Bud. Tilgiv mig om jeg har beredt dig en Skuffelse — jeg vidste intet andet Raad. O, stød os ikke bort! Vær barmhjertig! Asmund er dig værd, han vil gjøre din Datter lykkelig og være dig en god og gjæv Søn.

Asmund.

Helga! — min kjække, trofaste Fæstemø!

Thord.

Stille! Vi ere ikke kvit endnu. Med dig, Helga, vil jeg siden tale. Du maa ikke længer dvæle her, til Spot for Alle. Du gaar nu paa dit Kammer og venter mig der. Huuskarle! — slutter Vagt om Fruerstuen, at Ingen kommer ud eller ind der, uden efter min Befaling. Gaa, siger jeg! — — Kvinder — følger hende op i Fruerstuen.

Asmund

(vil holde hende tilbage.)

Helga — Du er nu min — Følg mig!

Thord.

Fra hende, du Stodder! Endnu er hun ikke din Hustru. Her har jeg Magten.

Helga.

Min Fader har Ret, Asmund. Hans Bud maa jeg endnu lyde. Men fat kun Haab og vær taalmodig. Vor Frue vil nok hjælpe os. Hun har givet mig Kraft til dette Skridt, og hun vil føre os videre. Men det siger jeg dig, Fader, — aldrig bliver jeg nogen Andens Hustru, end Asmund Gudlaugssøns.

Thord.

Det skal vi faae at see. Gaa nu.

Gunhild (til Helga.)

Barn, opirr ham ikke mere! Vi har nok at svare for.

Asmund.

Helga, vi sees igjen — snart!

Helga

(idet hun med Kvinderne gaaer ud af den Dør, hun var kommet fra.)

Naar Gud vil.

Sjette Scene.

De Forrige, uden Helga og Kvinderne. Ulf Jarlesøn, der hidtil er bleven staaende paa sin Plads urørlig af Harme og Forbauselse, træder nu frem, fulgt af de øvrige Beilere.

Ulf.

Jeg maa sige dig, Thord Bonde, at jeg ikke længer kan eller vil være Vidne til dette forargerlige

Optrin. Jeg kan ikke forsvare det for min Fader Jarlen. Jeg vender nu tilbage til ham for at berette ham, hvor uforskammet hans Søn her er bleven holdt for Nar.

Nogle af Beilerne.

Ogsaa vi, ogsaa vi.

Andre.

Thord, Du skal høre fra os.

Thord.

Som I vil. Men det skal I vide, at er Nogen her bleven holdt for Nar, da er det mig selv, og det af denne usle Karl, der har vidst i Smug at forlokke min stakkels Datter. Dog, Alt kan endnu blive godt. Jeg beder Eder blive her endnu en liden Stund, for at I kan faae see, hvorledes jeg skaffer Eder og mig Opreisning.

Ulf og de øvrige Beilere.

Nu vel, lad os see.

Asmund.

Thord, Du vil altsaa dog gaae fra dit Ord?

Thord.

Aldrig har det været sagt om Thord Bonde, at han er gaaet fra sit Ord, og heller ikke nu skal det siges. Men siden du, paatrængende Karl, saa vel husker mine Ord, saa vil du ogsaa drage til Minde, at jeg gav Helga Valget mellem dem, der aabenbart beilede til hende, ikke mellem dem, der hemmelig, mig uafvidende tilsneg sig hendes Gunst. Jeg kunde saaledes med god Grund betragte det her Forefaldne som uskeet,

og ikke føle mig bundet ved en mig uvedkommende Haandsrækning, som til slig Latterlighed nylig gik for sig her nederst i Hallen.

Beilerne.

Det er Ret, det er Ret!

Asmund.

Den rette Beiler er Den, som Bruden har kaaret.

Thord.

Stille! — Men desuagtet vil jeg lade Naade gaae for Ret — jeg vil give mit Ord den videste Udtydning — jeg vil antage Dig, fattige, ukjendte Svend, til min Dattermand — paa en Betingelse.

Beilerne

(i Munden paa hinanden.)

Ha, Thord!

Ulf.

Er det Opreisningen? —

Asmund.

Siig Betingelsen — siig den, at jeg kan opfylde den!

Thord.

Saa hører da nu, og I skulle Alle blive fornøiede. Siden du kommer fra Silgjord, Asmund, saa kjender du godt det mørke Fjeldvand, som udfylder Dalen under Skorvøfjeldet mellem din Bygd og denne. Ofte har det Vand været mig til Hinder og Ærgrelse, naar jeg skulde over til mine Eiendomme i Silgjord, og tidt har jeg tænkt paa hvad Skade det var, at denne store, vide

Dal skulde saa ganske opfyldes af Sø, og hvor skjønt det vilde være om Enge kunde grønnes og Mennesker boe der, hvor nu det sorte Vand bølger. Nu er det rundet mig i Sinde, at dette Ønske maaskee kan gaae i Opfyldelse. Thi har du, Asmund, kunnet bringe min frygtsomme Datter til saaledes for din Skyld at sætte sin Blufærdighed til Side, saa maa du dog udentvivl kunne raade over mere end naturlige Kræfter. Hvem veed? — Maaskee er du i Ledtog med Bjergfruen selv, som jo efter Sigende hersker deroppe ved Fjeldsøen. Jeg forlanger da ventelig ingen Umulighed af dig, naar jeg sætter den Betingelse for dit Giftermaal med min Datter, at du skaffer hint Vand udtørret og dets Rum opfyldt med dyrkelig Jord. Derved vilde du og vinde et skjønt Stykke Land for dig selv som Medgift. — Thi det maa du dog bekjende, det sømmer sig kun lidet at komme som tomhændet Frier til den rige Thord Bondes Datter. Dette er altsaa mit sidste Vilkaar til dig, Asmund: Skaffer du inden tre Solemærker Fjeldsøens Rum udfyldt med fast og frugtbar Jordbund, saa jeg tørskoet kan ride derover til Silgjord — da er Helga din. Hvis ikke, saa vov aldrig tiere at komme mig eller hende for Øine!

Beilerne og Ulf

(med Haanlatter.)

Ha! ha! ha! — Et rimeligt Vilkaar!

Thord

(ogsaa høit leende.)

Nu, Asmund, Herre til Fjeldsøen, hvad svarer du?

Asmund

(hæver med opblussende Vrede sin Stridsøxe, men fatter sig og lader den igjen synke.)

Var det ikke fordi du er min Fæstemø's Fader, saa laae dit Hoved nu for mine Fødder, du gamle Spottegjøg! — Et maa du dog vide: — din Datter skal blive min, skee hvad der skee vil. Og I Andre Lattermilde! Seer vel til at I altid møde mig saa mandstærke som nu, hundrede mod En — ellers kunde I let komme til at sande det gamle Ordsprog: Den leer bedst, som leer sidst!

Thord (rasende.)

Nu har vi nok af Ord! Ind paa ham nu, Gutter! — Jag ham ud, den Stodder!

(Alle Gæsterne fare med foranholdte Skjolde ind paa Asmund og trænge ham ud af Hallen, medens Thord Bonde, der med Ulf er bleven staaende i Forgrunden, raaber høit efter ham:)

Thord.

Jeg holder mit Ord: Saasandt Fjeldsøen bliver grønt Land, saasandt bliver Asmund Gudlaugs-søn Helgas Mand!

Anden Akt.

Samme Dags Nat. Vild Klippestrand ved Fjeldsøen, der sees ligge blinkende i Maaneskinnet, omgivet af høie, steile Fjeldvægge, og derbøg i det Fjerne hvide Sneetinder. I Forgrunden et frem-springende Klippehjørne, hvori en Aabning til en Hule, næsten skjult af nedhængende Birkekrandse, Bregner og Slyngevæxter. Ved Tæppets Opgang høres en sagte, underlig dæmonisk Musik, ligesom fra Fjeldene og over Søen. Den stiger mere og mere, indtil et Kor af usynlige

Bjergaander
synge inde fra Hulen.

I Fjeldet nu bundet
Er Asa-Ætten,
Nu selv overvundet
Som fordum Jætten.
For Korsets Tale
Sank Auk-Thors Hammer,
Ei Offer i Dale
For os meer flammer.

Dog lever vor Vælde
End dybt i Folket:
I Skove, i Fjelde,
I Elv er den tolket.

End kan vi drage
 De Ungersvende
 Ved Elskovs Klage
 Til os at kjende.

En Slig sig nærmer
 I Sommernatten.
 Freja ham skjærmer,
 Han løfter Skatten.
 Ved ham vi grunde
 Atter vort Rige,
 Saa i Offerlunde
 Bloddamp kan stige.

(Under sidste Vers sees **Asmund** komme roende over Søen ind mod Stranden. Musiken aftager lidt efter lidt, medens Asmund fæster sin Baad ved en Steen og stiger i Land.)

Asmund (i Forgrunden.)

Hvad vil jeg her? — Jeg vandrer som i Drømme.
 Jeg drages som af skjulte Magter hid
 Til denne Sø, som Thord i Haan mig satte
 Til Helgas Medgift. Ha! — forstødt, forhaanet,
 Som uslest Tigger jaget fra hans Hal!
 Hun skal dog vorde min, trods hver en Hindring.
 Hvordan dog? — Alt forgjæves har jeg bedet
 Til hendes Gud, til Kristus, til Maria —
 De svare Intet, give intet Raad.

Men er der da ei Andre, som kan hjælpe? —
 De gamle Guder leve jo endnu.
 Ret aldrig kan i Norges Dale slukkes
 Den Længsel, som i Fjeldet indelukkes.

De høie Asers Magt jo der end stedse
 Sig tolker i de vilde Elves Kredse,
 I Fossens Tordendrøn, i Sneeskreds Buldren,
 I natlig Sang fra Nøkken og fra Huldren
 Som bringer Dalens Ungdom til at græde
 Fordi den har forbandet Frejas Glæde.

Ha, om hun kunde høre mig endnu!

(Lokkende Musik.)

Stemmer fra Bjerget.

Freja dig hører, Asmund, Asmund!

Asmund.

Hvad sælsomme Toner fra Fjeldet mig drage?
 Det er, som jeg hørte en lokkende Klage.

Stemmer fra Bjerget.

Vorder Fjeldsøen grønt Land
 Bliver Asmund Helgas Mand.

Asmund.

De Ord, hendes Fader mig sagde med Latter!
 Det er, som nu først deres Alvor jeg fatter.

De hviske til mig her fra Fjelde og Vande. —
 O, var det da muligt, de kan blive sande?

Stemmer fra Bjerget

(gjentakende Omkvædet.)

Naar Freja vil
 Vorder Søen grønt Land
 Og Asmund den fagre Helgas Mand.

Asmund.

O, hør nu igjen! — Det mig kalder, som Stemmer
Fra Barndommens Dage, dem aldrig jeg glemmer.

De lærte mig dengang til Freja at bede,
Den Disa, som raader for Kjærligheds Glæde.

Vel døbtet jeg siden til Krist at bekjende,
Men dybt i mit Hjerte jeg dyrked dog hende.

De sige jo, Bjergfruen boer her ved Søen.
Maaskee var det hende, som bragte mig Møen?

O, vilde hun hjælpe mig nu til at seire
Og skjænke til Hustru mig Helga den Feire,

Hvor skulde jeg Guderne love og prise,
Og høiest blandt alle den mægtige Dise!

Stemmer fra Bjerget.

Freja dig bringer
Atter din Mø —
Mægtig hun svinger
Seid over Sø.
Vandet da viger,
Dal grønnes frem,
Straalende stiger
Kjærligheds Hjem! —

Asmund.

Saa hør mig da Freja, du Elskovens Kilde!
See, Asmund dig tjene vil aarle og silde!

Anden Scene.

(Alfer svæve frem af Bjergkløfterne og dandse omkring Asmund til en lokkende Musik. Pludselig viser **Bjergfruen** sig i Hulens Aabning, omgivet af et Lysskjær. Hun er i rød Klædning, med et pragtfuldt gyldent Brystsmykke, og med Krone paa de udslagne Haar. Alferne leire sig om hende.)

Asmund.

O, alle høie Magter, hvad er dette?
Er det et Sommernattens Drømmesynd?

Bjergfruen.

Nei, Bjergets Huldre seer du for dig her,
Sendt dig til Hjælp fra hende, du paakaldte.
Hvad vil du hende, fagre Ungersvend?

Asmund.

Hvis du er sendt af Kjærlighedens Disa,
Saa veed du og, hvad jeg begjære maa.

Bjergfruen.

Jeg veed det, Asmund. Fra sin Ensomhed
Hun vaager endnu over disse Dales
Døttre og Sønner. Med sit Maanespind
Har hun alt længe sammentvundet Traaden
Imellem dig og Helga.

Asmund.

Men hendes Fader overhugger Traaden.

Bjergfruen.

Det kan han ei, thi den er spundet ind
I Eders Hjerter.

Asmund.

Ja, jeg føler det.

Men han kan os adskille, saa vort Liv
Ei bliver Elskovs Lyst, men Savn og Sorg.
Han har nu sat et Vilkaar mellem os
Som menneskelig Magt ei veed at løse.

Bjergfruen.

Men Guders kan det. Siig, hvad giver du
Hvis jeg dig hjælper til at fylde ud
Hint dybe Svælg, som skiller dig fra Helga?

Asmund.

Ak, Intet, Intet eier jeg at give.

Bjergfruen.

Men Meget eier du at love dog,
Du fremtidsrige Ungersvend. Og see —
Det er kun Sjæleløfter, jeg forlanger.
Viid da, at den ved Sydens Kogleri
Fra Sol og Luft og Menneskenes Hjerter
Fordrevne Asaslægt har endnu Magt
At ruste sig til Kamp for Valhals Seir.
Alt nærmere og nærmere os rykker
Den fremmede Gud, som vil nedtrykke Livet
Og gjøre Jorden til et Martersted.
I alle Dale fast staae nu hans Kirker
Og Klokkelyd og Messesang forstyrrer
Os selv i disse Fjeldes mørke Indre.

See, derfor har vi oplagt nu det Raad
 At danne os en ny, en frifødt Jordbund,
 Hvorfra vor Magt kan atter aabenbares
 Og brede trindt sig til de tabte Bygder.
 Ved denne rige Gave vil vi da
 Igjen os knytte til vort gamle Folk,
 Og, Asmund, det er Dig, som skal den tage.
 Alt længe har vi vogtet paa din Færd
 Og stemt dit Sind, mens du i Elskovs Drømme
 Omvankede ved Søen om vort Fængsel —,
 Vi saae, at du i Hjertet var os tro.
 Derfor kan nu det Vilkaar, som i Spot
 Blev stillet dig, her vorde fuldt til Sandhed
 Hvis selv du vil det.

Asmund.

Om jeg det vil? — O, spørg om jeg vil leve!

Bjergfruen.

Vil du da love, Asmund, at du aldrig
 En Kirke bygger hist paa Søens Grund
 Naar den er vorden din med Eng og Ager,
 Men at du hver en Julenat vil offre
 Paa gammel Viis til Odin, Thor og Freja?

Asmund.

Jeg lover det.

Bjergfruen.

Og vil til Pant derpaa
 Du love, at du giver i min Vold
 Det første Barn, din Helga føder dig?

Asmund

(bævende tilbage.)

Min Helgas Barn? — Nei, det formaaer jeg ei.
Jeg kan ei skille Barnet fra dets Moder.

Bjergfruen.

Sligt fordres heller ei, saalænge det
Ei fanger Kristendaab, men fostres op
I Asarigets gamle Tro.

Asmund.

Men Helga

Er stærkt hengiven til den nye Tro.

Bjergfruen.

Det kommer os ei ved. Vi har paa hende
Ei nogen Magt, men, Asmund, Du des meer.
Har hun, den svage Kvinde, ikke trodset
Sin Faders Bud af Kjærlighed til dig?

Asmund.

Jeg frygter, hun tør ikke trodse Kirkens.

Bjergfruen.

Dig maa hun lyde, er du hendes Husbond.
Men dette bli'er du kun, mærk vel mit Ord.
Hvis du mig lover hvad jeg nu forlanger.
Betænker du dig, Asmund? Du har Valget:
Magt, Rigdom og skjøn Helga til din Viv
Hvad heller Fattigdom og ensomt Liv.
Du tier endnu?

Asmund

(kjæmper med sig selv.)

Bjergfruen.

Sidste Frist — dit Svar?

Asmund (nølende.)

Jeg lover det.

Bjergfruen.

Velan, vor Pagt er sluttet.

Men viid endnu, før Løftets Horn du tømmer,

At bryder du dit Ord, saa synker Dalen

Og du med Helga i det dybe Vand.

Men nu skal Dalen stige frisk og grøn

Og vorde dig, din Slægt, til evigt Eie,

Hvis Pagten holdes. Tøm nu Løftets Drik!

(En af Alferne har imidlertid bragt hende et gyldent Drikkehorn, som hun rækker ud mod Asmund. Musiken begynder igjen.)

Bjergaanderne (syngende.)

Drik nu, Asmund,

Valhals Mjød! —

Drik din Lykke,

Liflig, sød!

Drik paa Korsets

Dom og Død,

Drik paa Valhal

Atter fød! —

Asmund

(tager Hornet og drikker.)

Bjergfruen

(idet hun strækker sin Haand ud over Søen:)

Hæv dig nu, Dalbund, smilende, grøn!

Gudernes Gave til Jordens Søn! —

End deres Magt for Dag vorde lagt,

Slutte med Mennesker atter Pagt!

(Hun forsvinder med Alferne i Hulen.)

Tredie Scene.

Asmund

(alene, efter at have drukket af Hornet.)

Ha! — hvilken Ildstrøm gjennemfarer mig?
 Hvad Hav af Toner stiger hist fra Søen,
 Fra Kløft, fra Strande, jublende og vilde?
 Det sortner for mit Øie, og dog seer
 Jeg Taager synke fra de høie Fjelde —
 Det bruser om mig, som af mange Vande
 Og Jorden bæver, som i Ragnarokr.
 I Guder — jeg forgaaer! O, Helga, Helga!

(Han synker om bevidstløs.)

Fjerde Scene.

Et Taagedække synker ned over Fjeldsøen og dens Baggrund.
 Det bliver dunklere. Musiken vedbliver og udtrykker en Gjæring
 i Naturen.

Bjergaanderne (syngende.)

Nu synke de Vande
 Til Jordens Indre
 Og Taager sig blande
 Med Himlens Pragt.
 Guders Magt
 Intet kan hindre.

Nu hæver sig Grunden
 Som Ide-Sletten
 Fra Ragnaroksbunden

Og klæder sig skjønt
 I Sommergrønt.
 Naar Taagehætten
 Atter forsvinder
 Da lyse de Tinder
 Om nyfødt Dal,
 Om Frejas Sal.

Musiken gaaer under det sidste Vers over til mildere og mere dæmpede Toner. Taagedækket løfter sig, og man seer det Rum, Søen før har indtaget, forvandlet til en grøn, smilende Dalbund. En egen rød Belysning, som af Nordlysflammer, straalere op bag Sneetinderne og breder sig mere og mere ud over Landskabet. Musiken tager lidt efter lidt af.)

Femte Scene.

Asmund

(vaagner af sin Dvale og reiser sig op.)

Hvor er jeg? — Denne sære, røde Glands
 Som bæver over Fjeldene, lig Nordlys —
 Og er ei Dag, ei heller Nattens Maane;
 Er den et Tegn, at hine vilde Drømme
 Med alle deres Lokkelser og Syner
 Er endnu ei forbi, skjøndt jeg er vaagen?

(Seer sig om.)

Ha! — hvad er dette? Ja, jeg drømmer end.
 Mit Hjertes vilde Længsler har kun skabt
 Et Vanvidsbilled i min egen Hjerne,
 Som foregjøgler mig hvad mest jeg attraaer.
 Og dog — det svinder ei. — Der grønnes Sletten
 Hvor nys det dybe Fjeldvand fyldte Alt.
 See — Græsset bølger der, hvor dunkle Vande

Før skulpede mod Klippens bratte Kyst.
Kan dette være Blændværk?

(Han træder ud paa Sletten.)

Nei — jeg føler
Den faste Bund jo under mine Fødder,
Og Engen dufter frisk af Natteduggen!
O Freja, har du opfyldt dog dit Løfte?
Er Kjærlighedens Magt saa understærk?

(Atter i Forgrunden.)

Hvad glimter der i Græsset? Løftets Horn,
Det gyldne Horn, som faldt ud af min Haand
Da Huldrens Drik igjennemstrømmed mig.
Det vidner mod mig, at jeg ogsaa gav
Et Løfte. Ha — nu husker jeg det grant,
Med Ildskrift flammer det end for min Sjæl!
Og holdes Løftet ei, da synker Dalen.
O Helga, jeg har kjøbt vor Lykke dyrt!

Dog — bort med alle mørke Fremtidstanker
Og onde Varsler! — lad dem synke nu,
Som Fjeldsøes Vande under grønne Mark.
Jeg er jo nu i denne Stund saa rig
Paa Livets bedste Gaver, Ungdomskraft
Og Elskovshaab og udbredt Land og Gods!

Saa hilser jeg dig da, du skjønnne Fladdal,
Og tager dig til Odel og til Eie!
Snart skal dit Jomfrumuld med Agre gyldnes,
Frugtrige Lunde skygge skal derover
Og Bjælkehuse reise sig paa Engen

Som Boliger for Dalens glade Folk.
 Og mellem dem skal Asmunds Høvdingshal
 Sig hæve prægtig — stolt dens Port skal aabnes
 Naar Helga drager ind som Dalens Frue
 I Elskovs Hjem, til Magt og Herlighed!

Nu, Thord — jeg kommer ei tomhændet meer.
 Alt inden trende Solemærker skal
 Et Bud fra Asmund byde dig at ride
 Tørskoet over Fjeldsøes Grund til Silgjord!
 Og dine Gjæster skulle følge med!
 Jeg vil da her berede dem et Gilde
 Som skal gjengjælde deres Haan og Spot,
 Og lære dem, at sandt var Asmunds Ord
 Som sagde: Den leer bedst dog, som leer sidst!

(Han iler ud i Dalen medens

Bjergaandernes Sang lyder:

Nu lyse de Tinder
 Om nyfødt Dal,
 Om Frejas Sal!

Tredie Akt.

Noget over et Aar senere. Til den ene Side en Svalgang foran Asmunds prægtige Bjælkehuus i Fladdal. Rundtom grønne Enge, Kornmarker og Trægrupper. I Baggrunden lukker Skorvefjeldet Udsigten. I den bagre Ende af Svalgangen, der beskygges af Birketræer, sidder **Gunhild** ved en Vugge.

Første Scene.

Gunhild.

(synger, idet hun vugger.)

Sov trygt i Vuggen, du Helgas Barn!
Jeg vogter dig tro mod Huldrens Garn —
De spændes om dig fra Fjeldet.

Jeg signer dig med Sankt Olafs Tegn,
Det er mod Trolde det stærkeste Hegn:
Han maned dem ind i Fjeldet.

Jeg signer dig i vor Frues Navn,
Jeg signer dig mod hver Ørn og Ravn
Som lurar paa dig fra Fjeldet.

Sov sødelig nu, min dyre Skat!
Krist værge dig mod den mørke Nat
Som truer os Alle fra Fjeldet!

Anden Scene.

Thord Bonde og Helga træde fra Huset ud i Svalgangen.

Helga

(fører Thord hen til Vuggen.)

Her er han, Fader. Men lad os træde var-
somt til Vuggen — han sover.

(Til Gunhild, medens Thord betragter Barnet i Vuggen.)

Gunhild, nu kan du gaae ind og stille til Kvelds-
maden. Du seer, vi har faaet en kjær Gjest.
Jeg skal selv see til Barnet.

(Gunhild gaar ind.)

Tredie Scene.

Thord

(med Helga frem i Forgrunden.)

Det er jo en prægtig Gut! Jeg længes efter
at tage ham op i mine Arme og kryste ham.
Naa, jeg faaer vente til han vaagner. Naar han
bliver større skal jeg knæsætte ham — skjøndt
Asmund den Mægtige vel ikke bryder sig stort
om det.

Helga.

Hvor kan du tale saa, Fader? — Du veed
jo dog at Asmund og jeg, næst den hellige Jom-
fru, skylder dig hele vor Lykke.

Thord.

Aa, hvad havde jeg andet at gjøre end at
holde Eders Bryllup, da Betingelsen saa vid-
underligt var opfyldt! Ja, hvem skulde have

sagt det for lidt over et Aar siden, da det faldt mig ind i Spot at stille dette, som jeg troede, umulige Vilkaar, at jeg virkelig tre Solemærker efter skulde ride tørskoet over Fjeldsøen? Da Bud kom fra Asmund at Vilkaaret var opfyldt, troede jeg han var bleven gal, men besluttede dog at drage herop forat gotte mig over hans Ynkelighed. Og jeg tog mine Gjæster med for at de kunde see hvor lidet farlig deres Medbeiler nu var. Med Latter og Spot red vi opad Fjeldstien, men, som vi kom op i Skovbrynet, forgik rigtignok Latteren os, da vi saae den grønne Dal ligge der, hvor før Fjeldsøen havde været. Jeg tænkte, du faaer prøve det, og sprængte foran ned paa Sletten, medens Gjæsterne forsigtigt fulgte efter, ventende, at Vandet skulde pible frem under hvert Hovslag. Asmund modtog os ved en stor Løvsal, der var reist paa Engen, og der blev da nu et prægtigt Gilde. Men bedst som vi sad ved Bordet, kom Bud indfarende og meldte, at nu strømmede Vandet ind over Sletten igjen. Da skulde du have seet hvor Gjæsterne sprat op i Forfærdelse og styrtede ud, den Ene efter den Anden, forrest blandt dem Ulf Jarlesøn. Men Asmund loe høit oppe ved Bordenden ved min Side, og raabte efter dem: „Den leer dog bedst, som leer sidst.“ Det Hele var kun et Paafund af ham, seer du, men Beilerne vare dog skræmmede bort, som Avner for Vinden, og til Ulf Jarlesøn har jeg ikke hørt

siden; han og hans Fader Jarlen har nok fundet at Asmund Fladdal og Thord Bonde vare dem for mægtige. Ha! hå — det var herlige Løier, gik de end lidt udover mig selv; — naa, jeg tyktes kun bedre om Asmund fra den Dag. Saa byggedes hans Hal og Dalen toges under Dyrkning. Men selv nu, da jeg staaer paa Eders Grund, og seer Eders prægtige Gaard og hele Asmunds rige Eiendom her omkring os — selv nu kan jeg knapt troe mine egne Øine.

Helga.

For Guds Moder er Ingenting umuligt — hun havde lovet mig sin Hjælp. Hun har gjort dette Mirakel for os.

Thord.

Kan gjerne være. Jeg vil ikke gruble mere derover. Hvad der er, det er — saa er nu min Tro. Men hvor er din Husbond, Helga? Jeg havde dog ventet, han selv vilde taget mod mig, naar jeg førstegang kom til Fladdal forat see min Dattersøn. Bud var dog sendt i Forveien.

Helga.

Asmund har et Par Døgn været oppe i Fjeldene paa Jagt — Budet traf ham ikke. Du maa have ham undskyldt.

Thord.

Saa han lader dig saalænge alene? Naa, han mener vel du trøster dig med Barnet. Det er jo og i sin Orden, at en Høvding som han driver mandige Idrætter. Men du seer dog ikke

saa glad ud, som jeg havde tænkt mig, Helga. Du er bleg og stille. Hvad feiler dig?

Helga.

Intet, Fader. Jeg har det godt, langt bedre end jeg fortjener, takket være Krist og hans hellige Moder.

Thord.

Der er dog Noget iveien — en Fader lader sig ikke skuffe. Der er Taarer i dine Øine, mit Barn. Er Asmund ikke god mod dig? — Saa skal han staae mig til Ansvar — Thord Bonde er ikke ræd for hans Troldkunster.

Helga.

Nei, Fader, Asmund elsker mig endnu altid som før, ja fast meer, om det var muligt. Er der nogen Sky paa vor Himmel, da tynger den over ham, ikke over mig.

Thord.

Hvordan? — Hvad er der da paafærde med ham? — Har han ikke Alt, hvad en Mand kan ønske sig?

Helga.

Det skulde synes saa. Og dog — ja, Fader, siden du har været saa klarsynet, saa vil jeg ikke nægte meer. Asmund er i den senere Tid, især siden vor Søn blev født, falden i et Tungvind, som forfærder og bedrøver mig.

Thord.

Naa, det maa jeg sige! — Han faaer efter et Aars Ægteskab hvad jeg forgjæves har ønsket

hele mit Liv igjennem, en Søn — og han er ikke glad derover!

Helga.

Ak jo, tro ikke andet. Hans hele Sjæl hænger ved Barnet — han kan sidde hele Timer ved dets Vugge, see ufravendt paa det, kysse dets smaa Hænder, lægge sin Arm om mit Liv, og synes saa lykkelig. Men naar jeg saa spørger ham, om vi ikke snart skal lade Gutten døbe — og denne Bøn kan jeg ikke aflade — saa saa farer han pludselig op, som kom der en Rædsel over ham — griber sine Vaaben og Jagtredskaber og styrter ud af Huset, op mellem Fjeldene, hvor han da gjerne kan blive borte hele Døgn, som nu.

Thord.

Vil han da ikke lade Gutten døbe?

Helga.

Jeg frygter, nei. Jeg gruer for at troe det, men jeg kan ikke værgе mig for den Tanke, at hans Sind endnu er vendt mod de gamle, falske Guder. Han forhindrer mig vel ikke fra at gaae i Silgjord Kirke, men han følger aldrig selv did, og vil ikke see Præsten her. Ja, der gaar den Tale blandt vore Huusfolk, at man Julenat vil have seet ham bringe Blodoffer paa det gamle nedenske Offersted oppe i Skorvefjeldet.

Thord.

Nu, lad ham kun det. Enhver sin Tro. Bryd dig kun aldrig derom.

Helga.

Jo Fader, jeg kan ikke andet. Det maa være de onde Aander, der bringe Forstyrrelse i hans Sind. Jeg tør ikke længer opsætte med at lade Barnet døbe. Jeg er forvisset om, at naar det er optaget i Kirkens Skjød, vil vort Huus blive velsignet og Asmund faae Fred.

Thord.

Nu vel, saa drag til Kirken med Gutten jo før jo heller, saa faaer vel Asmund finde sig i gjort Gjerning.

Helga.

Nei, Gaarden vil jeg ikke forlade med Barnet uden Asmunds Minde. Men Præsten kunde jo komme hid, som af sig selv, og forrette den hellige Handling her, saa bliver Huset signet med det samme. Fader, nu vil jeg bede dig hjælpe mig i dette. Du har jo ikke langt til Silgjord nu — rid strax derover, bring mit Ærinde for Præsten der; jeg veed, han gjør det gjerne. Faa ham til at følge dig hid tilbage endnu i Aften, saa du kan være Vidne til din Dattersøns Daab, og give ham dit Navn. Vender Asmund hjem imidlertid, saa vil jeg sige ham at du kommer tilbage hid ikveld og bringer en Gjæst med. Jeg haaber, den hellige Mand vil da nok kunne tale ham tilrette og besværgede de onde Aander, som nu ville drage ham i deres Magt. Ikke sandt Fader, du vil nok udrette dette for mig?

Thord.

Jeg pleier rigtignok nødtigt have med Præster at bestille, naar jeg kan undgaae det; men da jeg saa alligevel agter mig over til Silgjord idag, kan jeg jo gjerne, siden du ønsker det, see ind til Manden der, og faae ham med hid ikveld. Jeg nægter ikke, at jeg gjerne vilde være med at give Gutten mit Navn. Saa bliver dog en Thord tilsidst Odelsmand til mine Gaarde i Hjartdal.

Helga.

Ja, Fader — din Æt skal blomstre i vor Søn, naar Guds Moder tager ham i sin Varetægt. Tak, at du vil forhjelpe ham dertil. Jeg føler mig alt lettet i mit Sind nu, Beslutningen er taget.

Thord.

Ja, Barn — I kan jo nu gjøre med Thord Bonde fast hvad I vil — han er ikke mere den gamle haarde Hals, som forhen. Hans Magt er gaaet op i Eders. Saa faaer jeg vel strax afsted, dersom jeg skal vinde hid igjen endnu til Kvelds. Mine Heste staae rede paa Stalden. Farvel saalænge, mit Barn!

Helga.

Gud signe dig, Fader!

(Thord gaaer ud bag om Huset.)

Fjerde Scene.

Helga (alene.)

Budet er sendt, som skal bringe tilbage
Freden til Huset og signede Dage.

Hellige Jomfru, du Himmelens Frue!
Lad mig nu atter din Underkraft skue!

Hidfør din gamle, din trofaste Tjener
Saa han igjen os ved Barnet forener.

Han har jo bragt fra de hellige Steder
Korset, som Fred over Jorden udbreder.

Naar han udrækker det over os Alle,
Himmelens Dug over Dalen vil falde,

Bade vort Barn i de rensende Vande,
Lade vort Hjemliv i Guds frygt opstande!

Femte Scene.

(Asmund sees at komme langsomt ind fra Baggrunden. Helga, fordybet i sin Bøn, bliver ham først var, da han er hende ganske nær, og omfavner hende.)

Asmund.

God Aften, Helga, dyrekjøbte Brud!

Helga (i hans Arme.)

Min Asmund, næsten du forskrækked mig!
Du kommer og du gaaer, naar mindst det ventes.

Asmund.

Maaskee jeg kom ei nu saa ret beleiligt —
 Mig syntes, at du talte her med Nogen?

Helga.

O, Asmund — det var ene med min Gud.
 Du havde været nu saa længe borte,
 I al den Tid jeg ængstedes for dig.
 Saa bad jeg til Guds Moder, at hun vilde
 Beskjærme dig og Barnet.

Asmund (urolig.)

Ha — Barnet! — Hvordan lider det? — Der er
 Ei hændet Noget?

Helga.

Nei, det sover trygt
 I Vuggen hist. Men vil du ei gaae ind
 I Stuen, du kan trænge til en Styrkning
 Nu efter lange Jagtfærd.

Asmund.

Nei, lad mig
 Kun hvile her paa Bænken. Her er svalt,
 Jeg kvæles i de Stuer.

Helga.

Maa jeg da
 Ei bringe dig en Lædskedrik herud?

Asmund.

Jo tak, min Helga!

Helga gaaer ind i Huset.

Sjette Scene.

Asmund

(alene, siddende paa en Bænk i Svalgangen.)

Altid saa beder hun til hin Maria
 Og troer at hun har skabt os Hjemmet her.
 Ha, om hun vidste! — Men det kan ei gaae
 Ret længe saadan. Freja taaler ei
 At Krist paakaldes i den Dal, hun gav mig.
 Paa Helga har hun vel ei Magt, men Barnet,
 Vort Barn, min Helgas førstefødte Søn!
 I ham kan hun jo ramme Moderen.
 Og hun vil gjøre det. Forgjæves har
 Jeg bedet, offret — vrede Stemmer har
 Mig svaret ud fra Fjeldet: „Han er vor.“
 Og Helga hænger ved den kristne Lære
 Med al sin Sjæl — at flytte hendes Tro
 Er som at plante Dalens Blomst i Fjeldgrund —
 Den visner og gaaer ud. O Helga, Helga,
 Skal dette være Lønnen for din Troskab?

Syvende Scene.

Helga kommer ud igjen med en Kande Øl og et Bæger, som
 hun fylder og rækker Asmund.

Helga.

Her er Drikken.

Asmund

(tømmer Bægeret.)

Hav Tak, det styrkede.

(Drager hende ned til sig paa Bænken.)

Kom, hid min Hustru,
Og sæt dig ved min Side. Er du vred?

Helga.
Hvor skulde jeg? Ak, jeg er kun bedrøvet,
Dit Sind er altid mørkt.

Asmund.
Det kommer af
Jeg elsker dig saa høit.

Helga.
Er Kjærlighed
Da ikke Lys og Varme? Hvor kan den
Saa avle Dunkelhed og tunge Tanker
Naar den er gjengjældt?

Asmund.
Just fordi, min Helga.
Du har mig skjænket Alt, hvad Hjertet attraaer,
Jeg vilde nødig handle dig imod,
Og dog jeg maa det.

Helga.
Hvorfor da, min Husbond?

Asmund.
Fordi jeg seer, du hænger ved en Gud
Som ikke nævnes tør paa Fladdals Grunde.

Helga.
Hvad siger du? Det er dog ikke sandt
Hvad her der ymtes om blandt Gaardens Folk,
At du er falden fra den kristne Tro
Og at du offerer til de falske Guder?

Asmund.

Jeg er kun vendt tilbage til de sande,
De høie Guder, som fra første Tid
Har hersket her i disse vore Dale,
Og som ei taale at en fremmed Gud
Tilbedes her. Thi kald ei meer paa ham,
Hvis du ei vil at Asers Vrede skal
Os ramme her, som Fjeldskred over Enge
Og lægge øde Huus og Hjem og Dal.

Helga.

O, Asmund, Asmund! Jeg forfærdes ved dig,
Men frygter ikke dine Guders Vrede —
De have ingen Magt meer over os.

Asmund.

Jo, Helga — de har Magt over dit Barn!

Helga (farer op.)

Hvad, over den Uskyldige? Nei, nei —
Og dog — han er jo ikke døbt endnu!
Ha, var det derfor, Asmund, at du hidtil
Har opsat Daaben?

Asmund.

Ja, for din Skyld, Elskte.

Jeg vidste at dit Barn var tabt for dig
Ifald du vilde bringe det til Daab.

Helga.

Tabt er det netop, fanger det ei Daab.
Men det skal skee — nu snart — i denne Dag —
Lad komme hvad der vil.

Asmund.

O Helga, hør mig!

Forstaa, at jeg kun vil hvad ei kan ændres,
Nød mig ei til at bruge Husbonds Ret,
Som Loven hjemler.

Helga.

Asmund, jeg har viist
Jeg kunde lyde dig, selv mod min Fader.
Men her det gjælder meer end jordisk Lykke
Og jordisk Liv — det gjælder Saligheden,
Den evige, for os og for vort Barn.
Thi kan jeg nu ei lyde dig. Min Søn
Skal døbes, skulde jeg med ham i Arm
End gaae fra Huus og Hjem, til fjerne Bygder,
At finde Præsten, som kan signe ham.
Men det behøves ei — alt Hjælp er nær.
Min Fader var her før du kom. Han loved,
At naar han kom tilbage denne Kveld
Fra Silgjord, skulde han faae Præsten med,
Saa her vort Barn i Hjemmet kunde døbes.
End kun en stakket Tid — og de er her.
Du skal da see, at hvad du frygter for
Vil blive til Velsignelse for Alle.

Asmund.

Helga, hvad har du gjort!

Helga.

Kun hvad jeg maatte.

Asmund.

Saa vent det Værste. Kommer Præsten her
Og døber Barnet — viid — da synker Dalen
Og vi med den i Søens mørke Dyb.

Helga.

Hvad Kristi Moder har beredet os
Kan ei tilgrunde gaae ved Korsets Tegn.

Asmund (vild.)

Ha! ha!

Du hænger da end fast ved den Indbildning?
Viid, Helga — det er ikke din Maria,
Hin Taareskygge fra det fjerne Syd —
Nei, det er Freja, Kjærlighedens Disa,
Som har mig skjænket denne skønne Dal
Og dermed dig og Hjemmet, Barnet, Alt —
Men kun for brat at tage Alt igjen
Hvis Løftet ikke holdes, som jeg gav.

Helga.

Jesus — Maria — Frels mig! — Var da Alt
Et Trolddomsværk kun fra de onde Magter,
Og har han solgt sin Sjæl, sit Barn til dem?
Asmund, Usalige! — Hvad loved du?

Asmund.

Jeg loved at vort Barn skal ikke kristnes
Men være viet til de høie Guder
Som denne Jord og alt mit Eie.

Helga.

Aldrig!

Før tager jeg mit Barn og flyer med det
I denne Stund til Kirken! —

(Under denne Replik viser Bjergfruen sig pludselig bag Vuggen, ledsaget af sagte Toner, der minde om Klangen fra Bjerget. Hun bøier sig over Vuggen, tager Barnet og forsvinder, men bemærkes ikke af Asmund og Helga i Forgrunden.)

Asmund.

Hør mig dog!

Det gjælder Livet, Helga! Kristnes Barnet
Da synker Dalen jo, og vi med den.

Helga.

Lad synke Grunden, som paa Løgn er bygget!
Jeg veed en Sandheds Gud, som hæver os
Selv gennem Død til evigt, sikkert Liv! —
Til ham jeg tyer nu med mit Barn.

Asmund.

Stands, Helga!

(De ile begge hen til Vuggen. Den er tom.)

Helga.

Vuggen er tom! — Mit Barn, hvor er mit Barn?
Har Gunhild — ja — maaskee det er i Huset!

(Hun iler ind.)

Ottende Scene.

Asmund (alene.)

Jeg frygted vel, det maatte komme saa!

Niende Scene.

Helga

(kommer styrtende ud igjen, fulgt af Gunhild.)

Det er ei heller inde! — Gunhild, Gunhild,
Hvor er mit Barn? —

Gunhild.

Jeg veed det ei. Du bød mig jo gaae ind.
 Selv vilde du jo passe det. O, Helga!
 Har du et Øieblik tabt det af Syne
 Saa frygter jeg —

Helga.

Hvad? hvad? for Himlens Skyld!

Gunhild.

At det er bjergtaget. Fra Lugen hist
 I Stegerset, mig tyktes nylig skimte
 En sælsom, rødklædt Kvinde i det Fjerne.

Helga

(ude af sig selv.)

Asmund! skaf mig mit Barn igjen, min Søn!
 Tag med dig alle dine Folk fra Dalen,
 Kald alle Bygder sammen hid til Hjælp,
 Lad hver en Fjeldkrog blive gjennemsøgt!
 Mit Barn maa findes — Asmund, hører du?

Asmund.

Her hjælper ingen menneskelig Søgen —
 Thi det er Freja selv, som nu har taget
 Sit Pant, den Stund, du vilde give det
 Til hendes Fjende. Men, vær rolig kun!
 Jeg skal formilde hende. Ikke Vanddaab,
 Ei tomme Bønner sone Guderne —
 Blodoffer vil de have — de skal faae det!
 De bedste Hingste paa min Gaard jeg bringer
 Op til det gamle Offersted paa Fjeldet —
 Med deres Blod løskjøber jeg vort Barn.

Helga.

Og er det saa — kan Mennesker ei hjælpe,
 Saa er der En kun, Asmund, som formaaer det.
 Ei dine falske Guder — nei, den Ene,
 Den sande Himlens Gud. O, han er kjærlig!
 Han vil ei lade et uskyldigt Barn
 I onde Aanders Magt. Vend dig til ham!
 See, jeg har fulgt dig fra min Faders Gaard
 Fast mod hans Villie. — Ja, jeg været har
 Saa blind af Kjærlighed og Tro til dig,
 At jeg har taget for en Himlens Gave
 Hyad kun var koglet frem ved Trolddoms Kunst.
 Nu er mit Øie aabnet. Nu maa du
 Mig følge, Asmund, følge mig tilbage
 Fra dette Rædslens Dyb til Kirkens Favn,
 Til Korsets Tro, som ene kan os frelse!

Asmund.

Saa trøstig er din Tro, at vel den kunde
 Mig vinde, hvis jeg ikke vidste bedre.
 Hist i din Himmel er kun tomme Skyer —
 Her staaer jeg paa den faste Sandheds Jordbund.
 De høie Aser har mig skjænket Dalen —
 Kun de har Magt. Hos dem kun vinker Livet,
 Det freidige, det glade Kjæmpeliv
 Med Lyst paa Jord, med Valhal efter Døden —
 Til dem jeg iler med mit Offer nu
 Og henter Barnet atter. Lad ei Præsten
 Hidkomme med sit Vievand, sin Mumlen. —
 Fortørn dem ei — thi da er Drengen tabt.

(Han iler ud. Strax efter høres Hestetrampen og Lurklang,
 der taber sig i det Fjerne.)

Niende Scene.

Helga synker halv afmægtig om paa Bænken. Gunhild understøtter hende.

Gunhild.

Arme Barn! — Dette er for svært for hende. Ja, jeg sagde det nok, men dengang vilde hun ikke troe mig. Det kommer der af at have med Bjergfolket at bestille.

Helga

(kommer til sig selv igjen og farer op.)

Asmund — hvor er han? — Ogsaa borte! Mand og Barn paa en Gang! — og hos hvem? — Denne Stilhed — denne Tomhed! — hellige Jomfru — har du ogsaa forladt mig? Lad mig ikke blive vanvittig! Staa mig bi i denne Nød! — Hvad skal jeg gjøre, hvor skal jeg hen forat finde dem!

Gunhild.

Vær trøstig, Barnet mit! — Vi skal nok finde paa Noget. Var der en Kirke her i Dalen, saa kunde vi lade ringe med Klokken, det kan Bjergfolkene ikke staae imod, da maa de give deres Rov tilbage. Men nu er der jo ingen nærmere Kirke end den i Silgjord, og den er for langt borte. Dog, vi kunde jo lade den viede Klokke bringes hid, og ringe med den her. Sligt er skeet før!

Helga,

Ja, det maa forsøges. Gunhild, det er viselig vor Frue selv, der har indgivet dig denne

Tanke. En Moder, som kommer i hendes Navn for at frelse sit uskyldige Barn, maa seire. Vi maa ile Præsten imøde — han kan bedst raade. Gunhild, skynd dig og kald vore Huuskarle sammen — lad dem strax gjøre sig færdige til at følge os, og hente Klokken.

Gunhild.

Det skal jeg — de skal snart være rede. Gud trøste dig saalænge, Barnet mit!

(Hun gaaer ind.)

T i e n d e S c e n e.

Helga (alene.)

See — alt Solen blodrød skjuler
 Sig bag Fjeldets hvide Top —
 Dunkle Skyer drage op
 Og fra Kløfter og fra Huler
 Vælder Storm og Mørke ud,
 True mig, som Dybets Røster.
 O, til dig jeg mig fortrøster
 Himlens ene, sande Gud!
 For din Røst lad Fjeldet briste!
 Spræng de onde Magters Garn!
 Hjælp mig, at jeg kan fravriste
 Dem min Husbond og mit Barn!

(Hun iler ud.)

Fjerde Akt.

Vild Fjeldkløft med Udsigt til Dalen, som i anden Akt. I Klippe-
hjørnet til højre Aabningen til Bjergfruens Hule. Sommernatten
er formørket ved et optrækkende Tordenveir. En Introduktion af
Musik udtrykker en vild Kamp i Naturen.

Første Scene.

Bjergaanderne
(fra Hulen.)

Nu skal der kæmpes
For gamle Guder!
Hvad vi har vundet
Seir os bebuder.
Hjælp os nu alle
Dværge og Vætter!
Bjergets Jætter
Sammen nu krige
Med Aser, Asynjer
I Lynildsbrynjer
Mod Korsets Rige —
Nu skal det vige!

A n d e n S c e n e.

Asmund stiger ned fra Fjeldet. Han er bleg og forvildet — hans Klædedragt er i Uorden — han har offret til Guderne.

Asmund.

Ha, hvilken rædsom Nat! — hvor Stormen bruser
Og Tordnen ruller — Og igjennem Alt
Jeg synes høre frygtelige Stemmer
At lyde til mig hist fra Bjergets Indre!
Jeg maa dog frem — hun skal mig høre nu.

Stemmer fra Hulen.

Dristige Dyrker
Af Frejas Dal —
Aldrig den vorde
Vil dig til Vinding
Giver du Guder
Helt ei Gaven!

Asmund.

Her var det, hvor hun før lod sig tilsyne.
Du Bjergets Huldre! Frejas Sendebud
Og alle Guders! — hør mig — viis dig atter!

(Efter en Pause.)

Hun kommer ei — har jeg forgjæves offret?

Stemmer fra Bjerget.

Kald kun, du kjække!
Snart vil hun komme,
Komme at kvæle
Sydens Kraft.

Asmund.

End engang — hør mig! — Jeg paakalder dig
Du høie Magt, som boer i disse Fjelde!

Tredie Scene.

Bjergfruen

(lader sig tilsyne i Hulens Aabning, omgivet af Lyn.)

Hvad vil du mig?

Asmund.

Giv mig mit Barn igjen! — Du har det taget.
 Det var imod vor Pagt.

Bjergfruen.

Nei, efter den.

Husk vel — det maatte ikke fange Daab.

Asmund.

Det var ei døbt endnu — og bli'er det aldrig
 Faaer jeg det kun igjen. Du skal det give
 Tilbage nu — jeg har jo løskjøbt det.
 See, Blodet drypper end fra mine Hænder
 Af Offerdyrene, som jeg har slagtet
 Til Freja, Thor og Odin hist paa Fjeldet.
 I deres Navn jeg fordrer nu min Søn!

Bjergfruen.

I deres Navn jeg vil just væрге ham.
 Din Hustru kan du ikke hindre fra
 At bringe ham til Daab.

Asmund.

Hun skal dog hindres.

Bjergfruen.

Nei — du har ingen Magt meer over hende —
 Vi heller ei. Thi maatte Barnet hid.

Asmund.

Mit er det, mit kun, efter Blodets Ret.
Giv mig min Søn! —

Bjergfruen.

Velan, du skal ham faae
Hvis du forsager, hvad der før dig var
Det Kjæreste af Alt.

Asmund.

Hvad fordrer du?

Bjergfruen.

Lad Helga fare, hun som elsker Døden!
Jeg skjænker dig igjen en anden Viv
Langt skjønnere, end denne blege Skygge.
Med hende skal du leve høit i Dalen,
Din Æt skal blomstre der til Guders Priis.

Asmund.

Hvad siger du? — Jeg — jeg forlade Helga?
Mit Liv, min Ungdoms Kjærlighed, min Hustru!
Nei — nei — det kan ei Guderne forlange,
Ei Freja — hun, som selv har ført os sammen.

Bjergfruen.

Hun fordrer det, da nu hun seer at Helga
Staaer mellem dig og Valhal.

Asmund.

Uden Helga

Blev Valhal mig kun Dødens tomme Sted.
Det var jo ene for at vinde hende
Jeg søgte Freja. Hun maa hjælpe nu.

Bjergfruen.

Det vil hun og. Men ikke ved hin Daare
Som trodser Guderne. Dit Barn du gjenseer
Kun hos en anden Viv, som Freja vælger.

Asmund.

Det kan ei være saa. Siig, Freja prøver
Min Troskab kun.

Bjergfruen.

Du hørte hendes Bud.

Asmund.

Kan hun forlange dette — Ha, saa er
Hun ikke Kjærlighedens milde Disa,
Som jeg har troet før — men kun en ond
Og grusom Trolld, naar hun vil skille ad
Dem, som af Hjertet leve for hinanden,
Vil røve deres Barn, for dem at tvinge!

Er Helgas Gud da Kjærlighedens Gud?
Hun siger det. Og hun maa vel det kjende,
Hun, som er idel Kjærlighed og Tro!

Bjergfruen.

Tør du omtvivle Asers Magt og Ret?
Ha, Daare! — Du skal føle deres Magt!
De er dig nær! — Hør, Luften suser alt
Af deres Tog — der komme de! — Fald ned
Og tilbed!

Bjergaanderne (fra Hulen.)

Rul nu din Kjærre
Thor, over Fjeldet!
Slaa ham, o Herre,
Med Lyn overvældet!

Asmund.

Hør — hvilken Susen farer over Fjeldet
Med Larm af mange Heste, Vaabenklirren
Og vilde Kampraab! — Det er Asgaardsreien!

(Bøier sit Hoved.)

Asgaardsreien

(farer over Fjeldene.)

Over Dal, over Fjeld,
Gjennem Kløft, gjennem Ur
Høit lad gjalde vor Lur —
Der skal kjæmpes i Kveld.
Frem nu fare hver Hest
Som den hvinende Blæst!
Sværde blinke som Lyn,
Blinde Menneskers Syn!
Uden Ro, uden Rist
Skal der kjæmpes mod Krist —
Er hans Magt kun forbi,
Atter herske saa Vi!

(Larmen af Toget fjerner sig lidt efter lidt.)

Bjergfruen.

Nu, Asmund! — Har du hørt de høie Guder?
De leve end! — Lyd deres Herskerbud!
Afstaa fra Helga, og din Søn er din.

Asmund

(hæver sig igjen).

Nei, ingen Magt skal skille mig fra Helga!
Mindst hine blege Nattespøgelser,
Der fare hen med Hyl og Helveds Latter. —
Nu seer jeg det — de kom fra Mørkets Dyb.
Løs jeg mig siger nu fra dine Guder!

Bjergfruen.

Det kan du ei. Vor er du. Aser have
Dit Løfte — brydes det, er du fortabt.

Asmund.

Nei, jeg er frelst. Jeg har et ældre Løfte,
Paa Kristus er jeg døbt — til ham jeg beder.
Lad skee hvad vil — jeg flyer til Helgas Gud!

Bjergfruen.

Vee, vee, dig Asmund, knæler du for ham!

Bjergaanderne (fra Hulen.)

Vee, vee dig Asmund

Vrager du Valhal!

Seier og Lykke

Lyder du Løftet!

Asmund (idet han slaaer Kors for sig.)

Jeg bøier mig for Korsets hellige Tegn —
I Jesu Navn, vig fra mig, onde Aander!

Bjergfruen.

Saa vær hjemfalden da til Asers Hævn!

(idet hun strækker sin Arm ud over Dalen:)

Vælder nu, Vande,

Frem over Volden!

Sluger de svage

Menneskers Slægt!

Aser og Alfer

Atter sig skjule

Dunkelt i Dybet,

Kan dog ei døe!

(Hun forsvinder i Bjerghulen, som lukkes efter hende. Dybe
Klagentoner derinde fra, medens en Brusen, som af fremvældende
Bølger, nærmer sig.)

Tredie Scene.

Asmund (alene.)

Hun er forsvundet! — Men hun holder Ord! —

Jeg hører atter mange Vande bruse —

Ja — Søen bryder op — Jeg maa til Helga

At frelse hende, eller døe med hende!

(Han iler ud.)

Fjerde Scene.

Bjergaanderne (inde fra Fjeldet.)

Brusende, bølgende

Komme nu Vandene,

Dalbunden dølgende,

Jorden forbandende.

Bjergene lukkes og

Guderne vige —

Aldrig udslukkes dog

Asernes Rige!

Mod Slutningen af Sangen kommer **Helga** indstyrtende fra en anden Kant, med det Udraab: Asmund! Asmund! Asmund hører det og kommer tilbage.

Asmund

Helga, hvor er du? Hørte jeg din Stemme?

Helga.

Asmund — saa fandt jeg dig! Gud være lovet,
Du lever end!

Asmund

(i hendes Arme.)

Ja, Helga — Og jeg har
Løssagt mig nu fra hine grumme Guder —
Jeg er tilbagevendt til dig, til Kristus!

Helga.

Min Asmund — nu først har jeg vundet dig!

Asmund.

Men Helga — vi er ikke frelste end —
De hævne sig — alt Søen vælder op —
Kom, lad os flygte — flygte op paa Fjeldet!

Helga.

Og Barnet? — Nei, lad ikkun Vandet komme —
Selv gennem Døden finde vi vor Søn! —
Dog — Frelsen er alt nær. Den Herre, som
Saa langt har ført os, hjælper videre!

(Musiken gaaer under denne Replik over til lyse og klare
Toner. Klokkeklang høres fra det Fjerne.)

Tys! — Stormen tier. — Hører du ei Klangen,
Som lyder over Dalen? — Det er Klokken
Fra Silgjord Kirke, som er bragt herhid
At ringe nu vor Spæde ud af Bjerget! —
Og Præsten kommer selv, den hellige Mand!
Med Kors og Bøn han skrider gennem Dalen
Og hvor han vandrer frem, der viger Vandet,
Som alt fra Dalens Baggrund var brudt op.
De Flygtende sig samle tæt omkring ham —
Han nærmer sig. — O, hør de fromme Sange!

Femte Scene.

(Morgensolen stiger klar op over Fjeldene og Musiken gjengiver Morgenens Fred. Et Tog af hvidklædte Kordrenge nærmer sig fra Baggrunden. Midt mellem dem gaaer Præsten fra Silgjord, med et høit hævet gyldent Kors. Mange af Dalens Folk følge, og gruppere sig omkring.)

Sang af Kordrengene.

Nu bæres Korset frem
 Paa Hedningjorden
 Og til et Fredens Hjem
 Er Dalen vorden. —
 Det Land, som Mørkets Magt
 Sig havde grundet,
 Er nu ved Korsets Pagt
 For Lyset vundet.

Præsten

(træder frem og strækker Korset ud til alle Sider.)

Jeg signer dig med dette hellige Tegn
 Du skjønnne Dal! — Vig bort, I sorte Vande!
 Synk ned i Dybet, som de falske Guder,
 Der havde villet her berede sig
 Et sidste Tilflugtsted i dette Land.
 Jeg tager denne Dal for Krist i Eie —
 Saa underfulde ere Herrens Veie!

(Til Asmund og Helga, der ere nedknælede for ham.)

Jeg signer ogsaa Eder, mine Børn,
 Som nu har stridt mod hine Mørkets Magter
 Og gjennem Herrens Naade vundet Seir!

Sjette Scene.

Thord Bonde kommer hurtigt ind fra Baggrunden.

Thord.

Er Asmund, Helga her? — God Nyhed, Børn!
Gjenbragt er Eders Søn! Jeg fandt ham selv
At hvile atter i sin lille Vugge
Uskadt og smilende, i Eders Huus.
Kom med og see ham! — Gunhild sidder hos.

Præsten.

Ved Herrens Magt igjennem Kirkens Klokke
Er Barnet draget ud af Bjergets Dyb.

Thord.

Ja, Præst — fra nu af vil vi være Venner —
Jeg seer, din Herre er den Mægtigste.

Helga.

O, Jesu Moder — tag en Moders Tak!
Sand blev min Tro tilsidst — dig er det dog
Vi skyldte Dal og Barn og Hjemmets Lykke!

Asmund.

Ja, takket være hun — og du, min Helga!
Din faste Tro har styrket mig i Kampen —
Nu kan min Sjæl ei overskyes meer.

(Til Præsten.)

Kom, Fader — følg os til vort frelste Hjem,
At der vort Barn kan fange Daabens Bad.

(Til de Omstaaende.)

I Alle, følger os og del vor Glæde!
Fra nu af skal kun Lys og Sandhed boe
I Fladdals skønne Egn — os Agre groe

Dens Lunde blomstre under Korsets Ly.
Snart skal en Kirke hæve sig mod Sky
Her i vor Dal, og med sin Klokkeklang
For altid signe den gjenvundne Vang!

Chor af Alle de Omstaaende

medens Toget med Præsten og Chordrengene drager ind over Dalen:

Nu straalér Korset frem
Paa Hedningjorden,
Og til et Fredens Hjem
Er Dalen vorden.
Det Land, som Mørkets Magt
Sig havde grundet,
Er nu ved Korsets Pagt
For Lyset vundet.

